

На допомогу майстру виробничого навчання

(навчально-методичні документи)

Посадова інструкція майстра виробничого навчання.

1. Загальні положення

До педагогічних працівників ПТНЗ та установ професійно-технічної освіти належать викладачі, вихователі, майстри виробничого навчання, старші майстри, інструктори виробничого навчання, методисти, практичні психологи, соціальні педагоги, керівники ПТНЗ та інші працівники, які беруть безпосередню участь в навчально - виробничій роботі.

1.1. Прийом на роботу здійснюють на конкурсній основі відповідно до законодавства України.

1.2. При працевлаштуванні на роботу зобов'язаний надати відповідні документи про освіту та професійну підготовку (диплом, атестат, посвідчення з робочим розрядом), а також медичний висновок про відсутність протипоказань для роботи в закладі освіти.

1.3. Прийом на роботу майстра виробничого навчання оформляється наказом після проведення вступного інструктажу з питань охорони праці. З наказом про прийняття на роботу майстер виробничого навчання має бути ознайомлений під підпис.

1.4. В установленому порядку майстер виробничого навчання проходить підвищення кваліфікації, стажування, атестацію та переатестацію.

1.5. Уроки виробничого навчання майстер виробничого навчання повинен проводити у відповідності до розкладу занять, а позакласні заходи та методичну роботу - відповідно до плану роботи ПТНЗ та навчально-методичного центру профтехосвіти у Київській області (надалі НМЦ ПТО у Київській області).

1.6. Звільнення майстра виробничого навчання з ініціативи директора допускається у випадках, передбачених чинним законодавством.

1.7. Звільнення з роботи оформляється наказом директора ПТНЗ.

2. Завдання та обов'язки

Майстер виробничого навчання зобов'язаний:

2.1. Працювати сумлінно, дотримуватися режиму роботи, виконувати вимоги Статуту закладу освіти і Правил внутрішнього розпорядку, дотримуватися дисципліни праці, та інструкцій з охорони праці.

2.2. У своїй роботі використовувати ефективні форми, методи, засоби навчання.

2.3. Вивчати індивідуальні особливості здобувачів освіти, дбати про розвиток їх здібностей та талантів.

2.4. Сприяти підготовці здобувачів освіти до самостійного трудового життя, до праці в нових соціально-економічних умовах.

2.5. Проводити індивідуальну, позакласну роботу із здобувачами освіти, залучати їх до роботи в гуртках, секціях.

2.6. Настановленням і особистим прикладом стверджувати повагу до принципів загальнолюдської моралі, правди, справедливості, гуманізму, доброти, патріотизму, працелюбства.

2.7 Виховувати в здобувачів освіти повагу до педагогів, батьків, жінок, культурно-національних, духовних, історичних цінностей України, дбайливого ставлення до навколишнього середовища.

2.8 Виявляти педагогічний такт у спілкуванні із здобувачами освіти, бути вимогливим, об'єктивним, дбати про збереження контингенту.

2.9 Вимагати від здобувачів освіти дотримання правил внутрішнього розпорядку.

2.10 Постійно підвищувати свій професійний рівень, педагогічну майстерність, загальну культуру. Відвідувати теоретичні заняття в закріпленій групі. Погоджувати зміст вступних інструктажів виробничого навчання з навчальним матеріалом спеціальних та загально-технічних предметів. Проводити відкриті уроки відповідно до плану роботи.

2.11. Знати і виконувати вимоги з охорони праці, передбачені відповідними нормативами та інструкціями, вимагати цього від здобувачів освіти.

2.12. Берегти обладнання, інвентар, матеріали, навчальні посібники тощо, виховувати в здобувачів освіти ощадливе ставлення до майна закладу освіти.

2.13. На високому технічному та методичному рівні проводити практичні заняття відповідно до навчальних планів і планів виробничого навчання. Безпосередньо відповідати за якість виробничого навчання. Формувати в здобувачів освіти професійні знання, вміння, навички відповідно вимогам кваліфікаційних характеристик.

2.14. Забезпечувати необхідні умови для продуктивної праці, своєчасну підготовку до занять: обладнання, техніки, матеріалів, інструментів, технологічної оснастки, інструкційної та технологічної документації, навчальних зразків продукції.

2.15. Не допускати здобувачів освіти до уроку виробничого навчання без передбаченого спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального та колективного захисту.

2.16. Брати участь в роботі педагогічної і методичної рад.

2.17. Брати участь у профорієнтації молоді. Проводити активну роботу по комплектуванню контингенту закладу освіти. Разом із старшим майстром та заступником директора з НВР, проводити роботу по працевлаштуванню випускників.

2.19. Контролювати успішність та вести облік відвідування занять здобувачами освіти.

2.20. Дбати про дотримання здобувачами освіти режиму дня, правил особистої та суспільної гігієни, вимог безпечної поведінки. Забезпечувати в навчальних приміщеннях умови, які відповідають санітарно-гігієнічним вимогам.

2.21. Контролювати виконання здобувачами освіти фізкультурно-оздоровчих заходів впродовж навчального дня.

2.22. Організовувати учнівський колектив для участі в фізкультурно-оздоровчих та спортивно-масових заходах закладу освіти.

3. Права

Майстер виробничого навчання має право:

- 3.1 На працю відповідно освіти та професійної підготовки.
- 3.2 Працювати за сумісництвом відповідно до законодавства України.
- 3.3 На захист професійної честі, гідності.
- 3.4 На вільний вибір форм, методів, засобів навчання, виявлення педагогічної ініціативи.
- 3.5 На індивідуальну педагогічну діяльність.
- 3.6 На участь у громадському самоврядуванні.
- 3.7 На користування подовженою оплачуваною відпусткою.
- 3.8 На підвищення кваліфікації, перепідготовку.
- 3.9 Вносити пропозиції по удосконаленню навчально - виробничого процесу.
- 3.10 Одержувати повну інформацію щодо умов праці при прийнятті на роботу.
- 3.11 На безпечні умови праці та санітарно-побутові умови на робочому місці, які відповідають нормативним актам з охорони праці.
- 3.12 На відмову від дорученої роботи, якщо створилася виробнича ситуація небезпечна для його життя і здоров'я або для життя і здоров'я людей, які його оточують та навколишнього природного середовища.
- 3.13 На звільнення з роботи за власним бажанням, якщо власник не виконує законодавство про охорону праці.
- 3.14 На обов'язкове соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань.
- 3.15 На заохочення, передбачені чинним законодавством за зразкове виконання своїх обов'язків, тривалу і бездоганну роботу, новаторство в праці й за інші досягнення в роботі.
- 3.16 На нагородження державними нагородами та на присвоєння почесних звань, відзначення державними преміями, знаками, грамотами, іншими видами морального і матеріального заохочення за досягнення високих результатів у навчанні й вихованні.

4. Відповідальність

Майстер виробничого навчання відповідає:

- 4.1 За безпечне проведення навчально-виробничого процесу.
- 4.2 За нещасні випадки із здобувачами освіти, які трапилися під час занять при порушенні норм і правил з охорони праці.
- 4.3 За стан, правильну експлуатацію обладнання та приладів, які установлені в закріпленій за ним майстерні.
- 4.4 За якісне засвоєння здобувачами освіти практичних умінь та навичок.
- 4.5 За якісне і своєчасне ведення облікової, звітної та плануючої учбової документації.
- 4.6 За виконання вимог чинної посадової інструкції.

4.7 Педагогічні працівники професійно - технічних навчальних закладів несуть дисциплінарну, адміністративну, кримінальну відповідальність згідно з чинним законодавством.

5. Повинен знати

Майстер виробничого навчання повинен знати:

5.1 Професію та методику навчання, дисципліни психолого-педагогічного циклу: педагогіку, психологію, методику виробничого навчання та ін.

5.2 Навчальні плани та програми з відповідної професії, форми, методи, засоби навчально - виробничого процесу, вимоги до матеріально-технічного оснащення навчальних майстерень.

5.3 Соціальні, культурні, інші умови навчання і виховання.

5.4 Конституцію України, Закони України: "Про освіту", "Про професійно-технічну освіту", інші законодавчі і нормативно - правові акти та документи з питань навчання і виховання, Закон України "Про охорону праці", інші законодавчі і нормативні документи з реєстру Державних нормативних актів з охорони праці (ДНАОП), акти з охорони праці, додержання яких входить до його службових обов'язків.

5.9 Державну мову, відповідно до чинного законодавства «Про мову» в Україні.

Кваліфікаційні вимоги:

- Майстром виробничого навчання в ПТНЗ та установах ПТО можуть бути особи, які мають відповідну професійну освіту та професійно - педагогічну підготовку, моральні якості і фізичний стан яких дає змогу виконувати обов'язки педагогічного працівника.

- Для визначення відповідності майстра виробничого навчання обійнятій посаді, рівня його кваліфікації проводиться атестація. Періодичність обов'язкової атестації та порядок її проведення встановлюється обласним управлінням освіти і науки.

- Майстру виробничого навчання залежно від рівня кваліфікації та стажу педагогічної роботи присвоюються педагогічні звання: «майстер виробничого навчання I категорії», «майстер виробничого навчання II категорії». Зазначені педагогічні звання присвоюються педагогічним працівникам, які досягли високого професіоналізму в роботі, систематично використовують сучасні педагогічні технології, беруть активну участь в їх поширенні, надають практичну допомогу у становленні молодих педагогів, постійно працюють над своїм фаховим самовдосконаленням. Рішення атестаційної комісії є підставою для присвоєння педагогічному працівникові відповідної категорії.

Основні навчально-методичні документи майстра виробничого навчання з планування навчально-виробничого процесу в ПТНЗ

Основними навчально-методичними документами майстра виробничого навчання ПТНЗ з планування навчально-виробничого процесу є:

1. Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника – відображає основу галузевого компоненту сутності професій та конкретизована з урахуванням зауважень і пропозицій фахівців підприємства-замовника у відповідності із специфікою конкретного виробництва.

Примітка: За відсутності ДС ПТО освітньо-кваліфікаційні характеристики заміняють кваліфікаційними характеристиками. Кваліфікаційні характеристики знаходяться в Довідниках кваліфікаційних характеристик професій, згрупованих у відповідних випусках. *(додаток №1)*

2. Робоча навчальна програма з професійно-практичної підготовки – це документ, включає зміст тем професійних знань, умінь та навичок, вимоги до знань і умінь. Вимоги до знань і умінь повинні бути сформульовані таким чином, щоб після закінчення вивчення теми можна було перевірити ступінь засвоєння здобувачами освіти знань та набутих умінь, навичок за 12-бальною системою. Робоча навчальна програма розробляється на основі типової з урахуванням змін у відповідній галузі виробництва та сфери послуг.

Цей документ розглядається відповідною методичною комісією, і затверджується директором або заступником з НВР закладу освіти. *(додаток №2)*

3. Поурочно-тематичний план – складається у відповідності до робочої навчальної програми, містить найменування тем та відомості про обсяги навчального часу на їх вивчення.

Цей документ розглядається відповідною методичною комісією, і затверджується директором або заступником з НВР закладу освіти. *(додаток №3)*

4. Детальна програма з виробничої практики – це документ, який визначає зміст робіт відповідного рівня кваліфікації для практичного закріплення знань, умінь та навичок здобувачів освіти, одержаних в процесі теоретичного та виробничого навчання з професії.

Детальні програми виробничої практики розробляються на кожний кваліфікаційний рівень з урахуванням особливостей конкретного виробництва, технологічного процесу, номенклатурою, складом робіт, умовами організації праці.

Цей документ розглядається відповідною методичною комісією, і затверджується директором або заступником з НВР закладу освіти. *(додаток №4)*

5. Перелік навчально-виробничих робіт з професії визначає роботи, які виконують здобувачі освіти з метою оволодіння професійними знаннями, вміннями та навичками, що передбачено програмою виробничого навчання.

Перелік навчально-виробничих робіт з професії складається на півріччя майстром виробничого навчання під керівництвом старшого майстра.

Переліки обговорюються методичними комісіями, погоджуються старшим майстром та затверджуються заступником директора з НВР закладу освіти.

Для всіх навчально-виробничих робіт, що внесені в перелік, повинна бути розроблена технічна документація, креслення та технічні умови відповідно до діючих державних стандартів, інструкційні, технологічні, інструктивно-технологічні картки. *(Додаток №5)*

6. Перелік перевірочних робіт – визначає роботи, які виконують здобувачі освіти з метою перевірки їх рівня професійних знань та вмінь.

Перевірочні роботи проводяться по завершенню першого та другого півріччя.

Переліки обговорюються методичними комісіями, погоджуються старшим майстром та затверджуються заступником директора з НВР закладу освіти. *(Додаток №6)*

7. План уроку виробничого навчання складається майстром виробничого навчання відповідно до навчальної програми на кожний день занять з виробничого навчання в майстернях закладу освіти або на виробництві.

План уроку є робочим документом майстра виробничого навчання.

Під час виробничої практики здобувачів освіти майстер виробничого навчання розробляє план роботи на день.

У дні, коли закріплена група проходить теоретичні заняття, майстри виробничого навчання працюють за індивідуальними планами роботи на день, які погоджуються зі старшим майстром. *(Додаток №7)*

8. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти (типові, робочі) - відображають єдині вимоги до оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти, виступають конкретними нормами, що регулюють виставлення балів з різних навчальних предметів та виробничого навчання («Типові критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з професійної підготовки у системі професійно-технічної освіти» наказ № 459 від 14.06.01. Міністерства освіти і науки).

Робочі критерії оцінювання розробляються на основі «Типових» з кожного розділу професійно-практичної підготовки, навчальної теми та кожної навчально-виробничої роботи. *(Додаток №8)*

9. Пакет контрольних завдань для перевірки знань – включає в себе завдання для перевірки знань та вмінь здобувачів освіти під час поточного, тематичного, семестрового, річного контролю. (тести, катки-завдання, схеми, таблиці, кросворди, і тд)

10. Інструкційно-технологічна картка- включає вказівки по виконанню навчально-виробничої роботи залежно від технології, послідовності виконання роботи, навчально-технічних та технологічних вимог, правила виконання прийомів, малюнки, схеми, фотографії, правила безпеки праці, елементи самоконтролю.

Інструкційно-технологічні картки на операцію або заняття сприяють запам'ятовуванню навчально-тренувальних вправ та інформації, отриманої здобувачами освіти при інструктуванні. На вступному інструктажі майстер виробничого навчання докладно розглядає ці картки і сам виконує до них вправи. *(Додаток №9)*

11.Завдання для курсових (дипломних) робіт – складається майстром виробничого навчання відповідно до навчальної програми за професією. Рівень завдань має відображати всі знання та вміння передбачені освітньо-кваліфікаційною характеристикою за професією.

Завдання обговорюються методичними комісіями, погоджуються старшим майстром та затверджуються заступником директора з НВР закладу освіти. *(Додаток №10)*

12. Паспорт навчальної лабораторії (майстерні) - документ, що розробляється завідуючим кабінетом, містить відомості про забезпечення та вміст лабораторії, забезпечує оптимальну систему навчально-методичної документації. *(Додаток №11)*

13. Щоденник для проходження виробничої практики – документ, що видається майстром виробничого навчання здобувачу освіти з метою контролю проходження ним виробничої практики. Здобувач освіти під час виробничої практики веде щоденник (вносить короткий зміст щоденно виконаної роботи з відміткою про перевірку записів керівником практики від університету та підприємства). Окрім щоденних записів у щоденнику можуть вміщуватись зауваження керівника щодо виконання окремих розділів програми практикантом. Щоденник подається керівнику практики від підприємства для перевірки. Перевірені керівником від підприємства щоденник підписуються та завіряються печаткою підприємства. За результатами проходження практики на підприємстві, керівник практики від підприємства складає відгук, у якому дається оцінка роботи студента, визначаються отримані вміння та навички. Відгук підписується керівником практики від підприємства та завіряється печаткою підприємства. *(Додаток №12)*

14.Графік перевірки виробничої практики майстром – розробляється майстром виробничого навчання на час проходження здобувачами освіти виробничої практики. З метою здійснювати контроль за проходженням здобувачами освіти виробничої практики

Графік погоджується з старшим майстром та затверджується заступником директора з НВР. *(Додаток №13)*

Освітньо-кваліфікаційна характеристика за професією: Слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування 2 (1-2) розряду

1. Кваліфікаційна характеристика

1-й розряд

Завдання та обов'язки. Розбирає прості вузли сільськогосподарських машин і тракторів. Обпилює зовнішні і внутрішні поверхні, зачищає задирки у деталей. Рубає метал вручну. Ріже заготовки з прутка, листа і труб ручними ножицями, ножівками. Готує вироби та вузли під зварювання та зачищає після зварювання. Промиває, очищає та змащує деталі машин. Миє та зливає мастила з машин. Очищає машини і трактори від бруду. Бере участь в ремонті простих машин під керівництвом слюсаря вищої кваліфікації.

Повинен знати: основні прийоми виконання робіт з розбирання простих вузлів сільськогосподарських машин і тракторів; призначення і правила застосування простого слюсарного та контрольно-вимірювального інструменту, кріпильних деталей; найменування та маркування металів, мастил, мийних речовин, палива.

Кваліфікаційні вимоги. Повна загальна середня освіта та професійна підготовка на виробництві, без вимог до стажу роботи.

2-й розряд

Завдання та обов'язки. Розбирає сільськогосподарські машини, комбайни і трактори, готує їх до ремонту. Ремонтує, складає прості з'єднання і вузли сільськогосподарських машин, комбайнів і тракторів із заміною окремих частин і деталей. Знімає і установлює освітлювальну арматуру. Виконує слюсарне оброблення та підганяння деталей за 2 - 14-м квалітетами (5 - 6-м класами точності). Виконує роботи з застосуванням пневматичних і електричних інструментів та на свердлильних верстатах. Нарізає різьби ручними мітчиками і плашками. Бере участь в ремонті машин середньої складності під керівництвом слюсаря вищої кваліфікації.

Повинен знати: принцип дії, правила послідовного розбирання на вузли і підготовка до ремонту сільськогосподарських машин, комбайнів та тракторів; призначення і правила застосування найбільш розповсюджених універсальних і спеціальних пристроїв та середньої складності вимірювального інструменту; призначення і застосування охолоджувальних і гальмових рідин; мастил, палива; механічні властивості матеріалів, які обробляє; основи знань про допуски і посадки, квалітети (класи точності) та параметри шорсткості (класи чистоти оброблення); основи електротехніки і технології металів в обсязі роботи, яку виконує.

Кваліфікаційні вимоги. Повна загальна середня освіта та професійна підготовка на виробництві. Підвищення кваліфікації та стаж роботи за професією слюсаря з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування 1 розряду - не менше 0,5 року.

2. Вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівнів, професійної кваліфікації осіб, які навчатимуться за професією Слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування 2 (1-2) розряду

2.1. При вступі на навчання

Повна або базова загальна середня освіта.

2.2. При підвищенні професійної кваліфікації

Освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією Слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування 1-го розряду та стаж роботи за професією Слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування 1-го розряду - не менше 0,5 року.

2.3. Після закінчення навчання

Повна або базова загальна середня освіта, професійна (професійно-технічна) освіта або професійна підготовка на виробництві, освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією Слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування 2-го розряду.

3. Перелік ключових компетентностей

Оперативність в прийнятті правильних рішень у позаштатних ситуаціях під час роботи.

Здатність відповідально ставитись до професійної діяльності.

Знання професійної лексики, та термінології.

Усвідомлення важливості свого трудового внеску в досягнення колективу.

Взаємодія з членами колективу в процесі роботи.

Здатність відповідально ставитися до професійної діяльності.

Знання професійної термінології.

Здатність діяти в нестандартних ситуаціях.

Здатність працювати в команді.

Дотримання професійної етики.

Здатність запобігати конфліктній ситуації.

ПОГОДЖЕНО

Голова методичної комісії
сільськогосподарського напрямку

_____Віктор КУЧЕРЕНКО

« ____ » _____ 2022 рік

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з НВР
«Переяслав-Хмельницького ЦПТО»

_____Ірина СЛЮСАР

« ____ » _____ 2022 рік

Робоча навчальна програма з виробничого навчання

Професія: Слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування

Рівень кваліфікації: 2 розряд

СРСГМУ – 2(1-2).1 Виконання слюсарних робіт

СРСГМУ – 2.1.1 Виконання основних видів слюсарних операцій в ручну

Знати: призначення і види розмічання, пристрої та інструмент для розмічання, способи розмічання, прийоми розмічання, дефекти при розмічанні; призначення рубання, інструмент та пристрої для рубання, технологічний процес виконання рубання, дефекти при рубанні; призначення і використання випрямляння; інструмент для рубання, технологічний процес виконання випрямляння листового, листового, штабового металу, дефекти при випрямлянні; призначення і використання згинання, інструмент та пристосування для виконання згинання, технологічний процес виконання згинання листового, штабового і круглого металу; призначення, прийоми і способи різання металу, інструмент та пристосування для виконання різання металу, технологічний процес різання ножівкою та ручними ножицями, ножівкове полотно, розміри ножівок, вибір ножівкового полотна від властивостей розміру оброблювального металу, будову ручної ножівки, ручних і важельних ножиць для різання листового металу; правила організації робочого місця та безпечні методи праці.

Уміти: читати прості машинобудівні креслення; розмічати осьові лінії, на кернувати, перевіряти розмічання і на кернування деталей, розмічати різними способами, виявляти дефекти, розмічати механічними кернерами, іншими приладами; рубати зубилом листову сталь, вирубувати крейцмейселем прямолінійні і криволінійні пази за розмічальними рисками, вирубувати на плиті заготовки різних контурів із листового металу, випрямляти за допомогою ручного преса, випрямляти труби із сортової сталі, випрямляти метал, випрямляти листову сталь в лещатах, на плиті з використанням пристосувань; випрямляти кільця із дроту та з листової сталі, випрямляти труби у спеціальному пристрої та з наповнювачем; виконувати різання металу з використанням ручного інструменту; виконувати різання труб труборізом; дотримуватись правил раціонального та безпечного виконання робіт

СРСГМУ – 2.1.2 Виконання слюсарної обробки деталей за 12-14 квалітетами (5-6-м класами точності)

Знати: обпилювання, призначення і використання, інструмент для виконання обпилювання; види напилків, їх класифікація, технологія обробки площин криволінійних поверхонь, внутрішніх кутів; прийоми обпилювання, види браку при обпилюванні, причини його виникнення і заходи запобігання; правила організації робочого місця та безпечні методи праці.

Уміти: обпилювати деталі різних профілів вручну за 12 - 14 квалітетами; дотримуватись правил раціонального та безпечного виконання робіт

СРСГМУ – 2.1.3 Виконання робіт на свердлильних верстатах

Знати: сутність свердління, інструменти, пристосування, класифікація свердел, свердла спіральні, елементи свердла, правила загострення спіральних свердел, свердлильні патрони, їх призначення та будову; свердлильні верстати, їх будову та призначення, види свердління, якість свердління, вимірювальні інструменти, охолодження, змащення при свердлінні; причини поломки свердел, брак при свердлінні, запобіжні заходи; різьби, їх призначення та елементи, профілі різьби, типи різьб, інструмент для нарізання зовнішньої різьби, його конструкція, технологія нарізування зовнішньої різьби, інструмент для нарізування внутрішньої різьби, його конструкція, технологія нарізування внутрішньої різьби, правила нарізування різьб, дефекти при нарізуванні різьби різних типів, запобіжні заходи; зенкерування отворів, призначення зенкерування, конструкція зенкерів, брак при зенкеруванні, запобіжні заходи, зенкування, припуски на зенкерування; розвертання отворів, їх призначення, способи розвертання циліндричних і конічних отворів; класифікація розверток і способи їх закріплення, припуски на розвертання; технологічний процес розвертання отворів; охолодження і змащення при розвертанні, брак при розвертанні, запобіжні заходи; правила організації робочого місця та безпечні методи праці.

Уміти: керувати свердлильним верстаком, проводити загострення свердел; встановлювати свердлильні патрони, перехідні втулки; кріпити свердла та заготовки; виконувати свердління наскрізного отвору за розміткою у металі різної товщини, свердлити отвори у деталях за шаблонами, свердлити за кондуктором і розміткою, свердлити під розвертку; зенкерувати просвердлені отвори, зенкувати отвори під головки болтів, гвинтів, заклепок; розвертати вручну циліндричні і конічні отвори чорновими і чистовими розвертками; готувати інструмент для нарізання різьби; нарізувати різьби на стержні; нарізувати внутрішні різьби, перевіряти якість різьби; дотримуватись правил раціонального та безпечного виконання робіт

СРСГМУ – 2(1-2).2 Виконання технічного обслуговування та ремонту простих з'єднань і складальних одиниць машин

СРСГМУ – 2.2.1 Розбирання сільськогосподарських машин, тракторів, комбайнів, підготовка їх до ремонту

Знати: загальну будову тракторів, схеми, розміщення та взаємодію складальних одиниць і механізмів тракторів та комбайнів; органи керування

трактора, пуск і зупинка двигуна; загальну будову зернозбирального комбайна, двигун внутрішнього згоряння, його застосування, класифікацію двигунів, основні поняття і визначення, робочий цикл чотиритактного дизельного двигуна, призначення, будову та принцип роботи механізмів і систем двигунів; призначення, класифікацію і схеми трансмісії тракторів, комбайнів; призначення, будову та принцип роботи механізмів керування тракторами та комбайнами; загальні відомості про ходову частину; призначення та загальну схему роздільно-агрегатної гідравлічної системи, будову начіпного механізму трактора; призначення, класифікацію, загальну будову валів відбору потужності тракторів (ВВП); будову кабіни, вентиляцію кабіни, будову та привод склоочисника; загальну схему електрообладнання тракторів, джерела та споживачі електричної енергії; приймання машин на ремонт, загальні вказівки щодо розбирання машин; класифікацію та будову ґрунтообробних машин і агрегатів; типи машин для приготування та внесення добрив, їх будову; класифікацію та будову посівних та садильних машин; культиватори, рослинопідживлювачі: типи, загальна будова; машини для протруювання зерна: типи, призначення, загальну будову; машини для хімічного захисту рослин, їх призначення, типи, загальну будову; машини для збирання соломи і заготівлі трав на сіно, типи та їх загальну будову; будову льонозбиральних машин (залежно від регіону); машини для збирання картоплі; будову кукурудзозбиральних машин; будову машин для збирання цукрових буряків; будову зерноочисних машин; правила організації робочого місця та безпечні методи праці.

Уміти: виконувати зовнішнє очищення і миття тракторів та сільськогосподарських машин, підготовку їх до ремонту; очищати машини і трактори від бруду за допомогою сучасних моніторних мийних машин; визначати пошкодження на корпусі кабіни, капоті, дверях, підготовлювати пошкоджене місце до зварювання; розбирати елементи трансмісії та ходової частини тракторів та комбайнів, підготовлювати їх до ремонту; розбирати машини для основного та поверхневого обробітку ґрунту, догляду за посівами, приготування добрив, сівки та садіння, готувати їх до ремонту; дотримуватись правил раціонального та безпечного виконання робіт

СРСГМУ – 2.2.2 Ремонт, складання простих з'єднань і складальних одиниць сільськогосподарських машин, тракторів, комбайнів

Знати: несправності кривошипно-шатунних, газорозподільчих механізмів; основні несправності системи охолодження; основні несправності системи змащення; несправності муфт зчеплення; основні несправності ведучих мостів; основні несправності гальмової системи; регулювання ширини колії коліс; основні несправності ходової частини, гальмівної системи та рульового керування колісних і гусеничних тракторів; несправності начіпної гідросистеми; основні несправності електрообладнання; щозмінне технічне обслуговування тракторів, комбайнів і сільськогосподарських машин; періодичність проведення технічного обслуговування тракторів, комбайнів і сільськогосподарських машин ТО-1, ТО-2, ТО-3; зміст операцій

сезонного технічного обслуговування під час переходу до весняно-літнього та осінньо-зимового періоду експлуатації; види ремонту, методи ремонту; технологічний процес складання трактора; вимоги до робочих органів ґрунтообробних машин; характерні дефекти робочих і допоміжних органів та їх усунення; вимоги до робочих органів посівних та садильних машин, характерні дефекти їх робочих і допоміжних органів та їх усунення; характерні дефекти деталей машин для внесення добрив, способи їх усунення; характерні дефекти машин для збирання сіна, зернозбиральних і спеціальних комбайнів, способи їх усунення; зберігання сільськогосподарської техніки; правила організації робочого місця та безпечні методи праці.

Уміти: обслуговувати основні системи тракторів та сільськогосподарських машин; виконувати операції технічного обслуговування; замінити хрестовини і вали; складати карданні передачі; замінити пошкоджені різьбові з'єднання; ремонтувати типові з'єднання та деталі; ремонтувати кабіни; виправляти борти і диски колеса; замінити шпильки, втулки і гайки колеса; складати колеса; приймати участь у складанні сільськогосподарських машин, тракторів; готувати трактори і сільськогосподарські машини до зберігання; дотримуватись правил раціонального та безпечного виконання робіт

ПОГОДЖЕНО

Голова методичної комісії
сільськогосподарського напрямку

Віктор КУЧЕРЕНКО

«___» _____ 2022 рік

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з НВР
«Переяслав-Хмельницького ЦПТО»

Ірина СЛЮСАР

«___» _____ 2022 рік

Поурочно-тематичний план з Виробничого навчання

Професія: Слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування
Рівень кваліфікації: 2 розряд

№ п/п	тема	кількість годин	примітки
Базовий блок		24	
Тема: Дотримання та виконання вимог охорони праці		6	
1.	Дотримати вимог охорони праці по використанні ремонту машин та обладнання. Застосовувати певні засоби пожежогашіння.	6	
Тема: Дотримання вимог енерго- та матеріалозбереження, раціональної роботи обладнання.		18	
2.	Раціональне використання матеріалів, устаткування та механізмів.	6	
3.	Раціонально та ефективно використовувати матеріали.	6	
4.	Експлуатація машин та обладнання.	6	
СРСГМУ – 2.1 Виконання слюсарних робіт		90	
Тема: Виконання основних видів слюсарних операцій вручну		42	
5	Читати прості машинобудівні креслення	6	
6	Розмічати осьові лінії, на кернувати, перевіряти розмічання і на кернування деталей; розмічати різними способами, виявляти дефекти, розмічати механічними кернерами, іншими приладами.	6	
7	Рубати зубилом листову сталь, вирубувати крейцмейселем прямолінійні і криволінійні пази за розмічальними рисками	6	
8	Вирубувати на плиті заготовки різних контурів із листового металу	6	
9	Випрямляти метал за допомогою ручного пресу, випрямляти труби із сортової сталі, випрямлення металу, випрямляти листову сталь в лещатах, на плиті з використанням пристосувань	6	
10	Випрямляти кільця із дроту та з листової сталі, випрямляти труби у спеціальному пристрої та з наповнювачем; виконувати різання металу з використанням ручного інструменту; виконувати різання труб труборізом.	6	
11	Дотримування правил раціонального та безпечного виконання робіт.	6	
Тема: Виконання слюсарної обробки деталей за 12-14 квалітетами (5-6-м класами точності)		6	
12	Обпилювати деталі різних профілів вручну за 12-14 квалітетами; дотримуватись правил раціонального та безпечного виконання робіт.	6	
Тема: Виконання робіт на свердлильних верстатах		42	
13	Керувати свердлильним верстатом, проведення загострення свердел.	6	

14	Встановлювати свердлильні патрони, перехідні втулки; кріпити свердла та заготовки.	6	
15	Виконувати свердління наскрізного отвору за розміткою різної товщини, свердлити отвори у деталях за шаблонами, свердлити за розміткою; свердлити під розвертку.	6	
16	Зенкерувати просвердлені отвори, зенкувати отвори під головки болтів, гвинтів, заклепок.	6	
17	Розвертати вручну циліндричні і конічні отвори чорновими і чистовими розвертками.	6	
18	Готувати інструмент для нарізання різьби; нарізувати різьби на стержні.	6	
19	Нарізувати внутрішні різьби, перевіряти якість різьби; дотримуватись правил раціонального та безпечного виконання робіт.	6	
СРСГМУ-2.2 Виконання технічного обслуговування та ремонту прости з'єднань і складальних одиниць машин		108	
Тема: Виконання основних видів слюсарних операцій вручну		66	
20	Виконання зовнішнього очищення і миття тракторів.	6	
21	Підготовка сільськогосподарських машин до ремонту.	6	
22	Очищення машин і тракторів від бруду сучасними мийними машинами.	6	
23	Визначення пошкоджень на корпусі кабіни, капоті та дверях.	6	
24	Підготовка пошкодженого місця до зварювання.	6	
25	Ремонт пошкоджених кузовних деталей.	6	
26	Розбираємо елементи трансмісії та ходової частини трактора.	6	
27	Розбирання елементів трансмісії та ходової частини комбайна.	6	
28	Розбирання машин для основного та поверхневого обробітку ґрунту.	6	
29	Догляд за посівами, приготування добрив, насіння та сівба.	6	
30	Дотримування правил раціонального та безпечного виконання робіт.	6	
Тема: Ремонт, складання прости з'єднань і складальних одиниць сільськогосподарських машин, тракторів, комбайнів		42	
31	Обслуговування основних систем тракторів та сільськогосподарських машин.	6	
32	Виконання операцій технічного обслуговування.	6	
33	Замінювати хрестовини та вали с/г машин.	6	
34	Складати карданні передачі; замінювати пошкоджені різьбові з'єднання.	6	
35	Ремонтувати типові з'єднання та деталі , виправляти борти і диски колеса.	6	
36	Замінювати шпильки, втулки й гайки колеса. Складання колеса.	6	
37	Готувати трактори і сільськогосподарські машини до зберігання; дотримуватись безпеки виконання робіт.	6	
Всього годин		222	

ПОГОДЖЕНО

Голова методичної комісії
сільськогосподарського напрямку

_____Віктор КУЧЕРЕНКО

« ____ » _____ 2022 рік

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з НВР
«Переяслав-Хмельницького ЦПТО»

_____Ірина СЛЮСАР

« ____ » _____ 2022 рік

**Навчальна програма з
Виробничої практики****Професія:** Слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування
Рівень кваліфікації: 2 розряд

№ п/п	тема	кількість годин
СРСГМУ – 2.1 Виконання слюсарних робіт		66
Тема: Виконання основних видів слюсарних операцій вручну		28
1	Читати прості машинобудівні креслення Розмічати осьові лінії, на кернувати, перевіряти розмічання і на кернування деталей; розмічати різними способами, виявляти дефекти, розмічати механічними кернерами, іншими приладами.	7
2	Рубати зубилом листову сталь, вирубувати крейцмейселем прямолінійні і криволінійні пази за розмічальними рисками. Вирубувати на плиті заготовки різних контурів із листового металу	7
3	Випрямляти метал за допомогою ручного пресу, випрямляти труби із сортової сталі, випрямлення металу, випрямляти листову сталь в лекалах, на плиті з використанням пристосувань	7
4	Випрямляти кільця із дроту та з листової сталі, випрямляти труби у спеціальному пристрої та з наповнювачем; виконувати різання металу з використанням ручного інструменту; виконувати різання труб труборізом.	7
Тема: Виконання слюсарної обробки деталей за 12-14 квалітетами (5-6-м класами точності)		7
5	Обпилювати деталі різних профілів вручну за 12-14 квалітетами; дотримуватись правил раціонального та безпечного виконання робіт.	7
Тема: Виконання робіт на свердлильних верстатах		31
6	Керувати свердлильним верстатом, проведення загострення свердел. Встановлювати свердлильні патрони, перехідні втулки; кріпити свердла та заготовки.	7
7	Виконувати свердління наскрізного отвору за розміткою різної товщини, свердлити отвори у деталях за шаблонами, свердлити за розміткою; свердлити під розвертку.	7
8	Зенкерувати просвердлені отвори, зенкувати отвори під головки болтів, гвинтів, заклепок. Розвертати вручну циліндричні і конічні отвори чорновими і чистовими розвертками.	7
9	Готувати інструмент для нарізання різьби; нарізувати різьби на стержні. Нарізувати внутрішні різьби, перевіряти якість різьби; дотримуватись правил раціонального та безпечного виконання робіт.	10

СРСГМУ-2.2 Виконання технічного обслуговування та ремонту прости з'єднань і складальних одиниць машин		102
Тема: Виконання основних видів слюсарних операцій вручну		49
10	Виконання зовнішнього очищення і миття тракторів. Підготовка сільськогосподарських машин до ремонту.	7
11	Очищення машин і тракторів від бруду сучасними мийними машинами. Визначення пошкоджень на корпусі кабіни, капоті та дверях.	7
12	Підготовка пошкодженого місця до зварювання. Ремонт пошкоджених кузовних деталей.	7
13	Розбираємо елементи трансмісії та ходової частини трактора.	7
14	Розбирання елементів трансмісії та ходової частини комбайна.	7
15	Розбирання машин для основного та поверхневого обробітку ґрунту.	7
16	Догляд за посівами, приготування добрив, насіння та сівба. Дотримання правил раціонального та безпечного виконання робіт.	7
Тема: Ремонт, складання прости з'єднань і складальних одиниць сільськогосподарських машин, тракторів, комбайнів		53
17	Обслуговування основних систем тракторів та сільськогосподарських машин.	7
18	Виконання операцій технічного обслуговування.	7
19	Замінювати хрестовини та вали с/г машин.	7
20	Складати карданні передачі; замінити пошкоджені різьбові з'єднання.	7
21	Ремонтувати типові з'єднання та деталі, виправляти борти і диски колеса.	7
22	Замінити шпильки, втулки й гайки колеса. Складання колеса.	7
23	Готувати трактори і сільськогосподарські машини до зберігання; дотримуватись безпеки виконання робіт.	11
Всього годин		168

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з НВР

«Переяслав-Хмельницького ЦПТО»

Ірина СЛЮСАР

«__» _____ 2022 рік

Перелік навчально-виробничих робіт**Професія:** Слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування**Рівень кваліфікації:** 2 розряд

код модуля, підмодуля	професійні компетентності	кількість годин	назва навчально-виробничих робіт	деталі, картки, схеми, стенди, прилади, і тд	норма часу на здобувача освіти
	Базовий блок	24			
Б.Б	Дотримання та виконання вимог охорони праці	6			
	Дотримати вимог охорони праці по використанні ремонту машин та обладнання. Застосовувати певні засоби пожежогасіння.	6	-вправи з дотримання охорони праці при проведенні ремонту с/г машин; -вправи з пожежогасіння	картки схеми стенди	4
Б.Б	Дотримання вимог енерго- та матеріалозбереження, раціональної роботи обладнання.	18			
	Раціональне використання матеріалів, устаткування та механізмів.	6	-вправи з забезпечування особистої безпеки в процесі виконання робіт; - вправи з раціональної, ефективної організації діяльності з ремонту і обслуговування сільськогосподарських машин.	картки схеми стенди	4
	Раціонально та ефективно використовувати матеріали.	6	-прави з матеріалозбереження та енергозбереження матеріалів	стенди схеми інструмент	5
	Експлуатація машин та обладнання.	6	-робота на станках -робота з обладнанням для проведення ремонту с/г машин	стенди схеми інструмент	5
СРСГМУ – 2.1	Виконання слюсарних робіт	90			

СРСГМУ – 2.1.1	Виконання основних видів слюсарних операцій вручну	42			
	Читати прості машинобудівні креслення	6	-читати креслення механізмів та складальних одиниць обладнання; -використовувати технологічну документацію	картки схеми креслення	5
	Розмічати осьові лінії, на кернувати, перевіряти розмічання і на кернування деталей; розмічати різними способами, виявляти дефекти, розмічати механічними кернерами, іншими приладами.	6			
	Рубати зубилом листову сталь, вирубувати крейцмейселем прямолінійні і криволінійні пази за розмічальними рисками	6			
	Вирубувати на плиті заготовки різних контурів із листового металу	6			
	Випрямляти метал за допомогою ручного пресу, випрямляти труби із сортової сталі, випрямлення металу, випрямляти листову сталь в лещатах, на плиті з використанням пристосувань	6			
	Випрямляти кільця із дроту та з листової сталі, випрямляти труби у спеціальному пристрої та з наповнювачем; виконувати різання металу з використанням ручного інструменту; виконувати різання труб труборізом.	6			
	Дотримування правил раціонального та безпечного виконання робіт.	6			
СРСГМУ – 2.1.2	Виконання слюсарної обробки деталей за 12-14 квалітетами (5-6-м класами точності)	6			
	Обпилювати деталі різних профілів вручну за 12-14 квалітетами; дотримуватись правил раціонального та безпечного виконання робіт.	6			
СРСГМУ – 2.1.3	Виконання робіт на свердильних верстатах	42			

	Керувати свердлильним верстатом, проведення загострення свердел.	6			
	Встановлювати свердлильні патрони, перехідні втулки; кріпити свердла та заготовки.	6			
	Виконувати свердління наскрізного отвору за розміткою різної товщини, свердлити отвори у деталях за шаблонами, свердлити за розміткою; свердлити під розвертку.	6			
	Зенкерувати просвердлені отвори, зенкувати отвори під головки болтів, гвинтів, заклепок.	6			
	Розвертати вручну циліндричні і конічні отвори чорновими і чистовими розвертками.	6			
	Готувати інструмент для нарізання різьби; нарізувати різьби на стержні.	6			
	Нарізувати внутрішні різьби, перевіряти якість різьби; дотримуватись правил раціонального та безпечного виконання робіт.	6			

Майстер виробничого навчання

Євген ЛІТУН

ПОГОДЖЕНО

Старший майстер

Переяслав-Хмельницького ЦПТО

Олексій ЛОПАТА

«__»__ 2022 рік

РОЗГЛЯНУТО і СХВАЛЕНО

На засіданні методичної комісії
сільськогосподарського напрямку

Віктор КУЧЕРЕНКО

«__»__ 2022 рік

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора з НВР
«Переяслав-Хмельницького ЦПТО»
_____Ірина СЛЮСАР
«___»_____ 2022 рік

Перелік перевірочних робіт на I семестр

Професія: Слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування
Рівень кваліфікації: 2 розряд

- 1.Батареї дискові луцильники – розбирання.
- 2.Борони зубові – розбирання.
- 3.Борони дискові – розбирання.
- 4.Болти, гайки, шпильки – обпилювання задирок, різання заготовок ножівкою, рубання зубилом, проганяння різьби.
- 5.Колеса опорні – розбирання.
- 6.Ножі дискові плугів – розбирання.
- 7.Лапи культиваторів – заміна.
- 8.Шестерні, вали та інші деталі – зачищення задирок після механічного оброблення.
- 9.Ящики зерно тукових сівалок – розбирання.
- 10.Бензобаки, акумулятори – знімання, встановлення на машини і кріплення.
- 11.Кабіни, кожухи – заміна, встановлення на машини і кріплення.
- 12.Двигуни, коробки передач, мости задні – знімання.
- 13.Диски, гальмові стрічки та фрикційні накладки – усунення пошкоджень та клепаання.
- 14.Елеватори пруткові картоплебиральних комбайнів – розбирання.
- 15.Кроштейни, скоби, хомутики – виготовлення.
- 16.Луцильники – ремонт і складання.
- 17.Мости передні, бортові передачі, механізми підймання та відвалювання – розбирання і підготовка до ремонту.
- 18.Рейки виносу, балансир, гальма – розбирання підготовка до ремонту.

- 19.Муфти фрикційні – розбирання і складання.
- 20.Плафони, ліхтарі світлові – знімання та устанавлення.
- 21.Стартер – заміна та устанавлення.
- 22.Прокладки – виготовлення.
- 23.Редуктори розподільні комбайнів – знімання та розбирання.
- 24.Ящики зернотокові сівалок – ремонт.
- 25.Складання коліс. Правка бортів і дикив.

Майстер виробничого навчання

Євген ЛІТУН

ПОГОДЖЕНО

Старший майстер

Переяслав-Хмельницького ЦПТО

_____Олексій ЛОПАТА

«__»_____ 2022 рік

РОЗГЛЯНУТО і СХВАЛЕНО

На засіданні методичної комісії

сільськогосподарського напрямку

_____Віктор КУЧЕРЕНКО

«__»_____ 2022 рік

Схема плану уроку виробничого навчання

Хід уроку

- I. Організаційна частина (5 хвилин)
- II. Вступний інструктаж: (35-40 хвилин)
 - 1. Актуалізація знань
 - 2. Викладання нового матеріалу.
- III. Поточний інструктаж (270 хвилин).
- IV. Заключний інструктаж (30 хвилин)

Структурні елементи уроку виробничого навчання

Вступний інструктаж.

Поточний інструктаж.

Заключний інструктаж.

Вступний інструктаж – це сукупність методів і прийомів виробничого навчання, які використовуються на початку занять з метою підготовки здобувачів освіти до активного, безпомилкового і свідомого виконання практичних завдань.

В процесі вступного інструктажу майстер конкретизує і поглиблює теоретичні знання, набуті здобувачами освіти на уроках спецтехнології, демонструє нові операції і прийоми трудової діяльності, організовує тренувальні вправи для перевірки доступності і посильності нової навчальної інформації.

Алгоритм проведення вступного інструктажу

- 1. Повідомлення теми і мети уроку.
- 2. Цільова установка здобувачів освіти.
- 3. Перевірка З, У, Н за матеріалами уроків, взаємопов'язаних з метою уроку і необхідних для його проведення.
- 4. Пояснення характеру і призначення запланованої на уроці роботи.
- 5. Пояснення нової теоретичної навчальної інформації.
- 6. Демонстрація нових операцій і прийомів трудової діяльності.
- 7. Ознайомлення здобувачів освіти з матеріалами, інструментами і приладами, які вперше будуть застосовуватися на уроці, та з правилами безпеки праці при роботі з ними.
- 8. Вивчення інструкційної та інструкційно-технологічної документації.
- 9. Пояснення та показ способів раціональної організації робочих місць здобувачів освіти при виконанні завдань.
- 10. Інформація про типові помилки та способи їх попередження.
- 11. Опитування здобувачів освіти та пробне виконання ними нових прийомів роботи з метою перевірки засвоєння матеріалу.
- 12. Відповіді на запитання здобувачів освіти.

Типові недоліки проведення вступного інструктажу:

- 1.Неправильно визначена структура інструктажу.
- 2.Матеріал інструктажу не ув'язаний з матеріалом спецдисциплін та попередніх уроків.
- 3.Дублювання навчального матеріалу.
- 4.Не проводиться або проводиться технічно та методично неправильно показ трудових прийомів.
- 5.Не використовується навчально-інструкційна та технологічна документація.
- 6.Не використовуються наочні прилади, технічні засоби навчання.
- 7.Не використовуються новинки техніки, технології, передового досвіду.
- 8.Не проводиться перевірка доступності і посильності нового навчального матеріалу.
- 9.Не демонструється раціональна організація робочих місць.
- 10.Не проводиться відповідь на запитання здобувачів освіти.

Поточний інструктаж – це сукупність методів виробничого навчання, при використанні яких інструктивна діяльність майстра орієнтована на диференційний та індивідуальний підхід до здобувачів освіти під час закріплення ними нової навчальної інформації шляхом її застосування у самостійній практичній діяльності.

Основна мета цього структурного елементу уроку виробничого навчання – формування, закріплення та удосконалення умінь і навичок трудової діяльності.

Реалізація поточного інструктажу передбачає:

- 1.Видачу завдань для самостійної роботи здобувачів освіти.
- 2.Пояснення послідовності виконання завдань.
- 3.Розподіл здобувачів освіти по робочих місцях.
- 4.Повідомлення про критерії оцінювання практичної діяльності здобувачів освіти.
- 5.Індивідуальний поточний інструктаж шляхом проведення цільових обходів робочих місць здобувачів освіти.

Приблизні цілі обходів робочих місць:

- 1.Перевірка правильності організації робочих місць здобувачів освіти та додержання ними правил безпеки праці.
- 2.Перевірка правильності виконання здобувачами освіти нових прийомів та технологічного процесу виконання робіт.
- 3.Перевірка здобувачів освіти користування кресленнями, інструкційними та технологічними картками.
- 4.Надання допомоги здобувачам освіти.
- 5.Перевірка ходу виконання робіт.
- 6.Перевірка якості роботи здобувачів освіти та виконання ними норм часу.

7.Приймання та оцінка робіт.

Типові недоліки проведення поточного інструктажу:

- 1.Немає чіткої системи практичної діяльності здобувачів освіти.
- 2.Немає чіткої системи в організації поточного інструктування здобувачів освіти.
- 3.Не застосовуються методичні засоби розвитку в здобувачів освіти самостійності та технічного мислення.
- 4.Не враховується відсутність умінь і навичок здобувачів освіти у користуванні навчально-інструктивною і технологічною документацією.
- 5.Не береться майстром до уваги порушення здобувачами освіти правил організації робочих місць та безпеки праці.
- 6.Формально проводяться цільові обходи.
- 7.Не робиться міжопераційний контроль якості виконуваних робіт.
- 8.Не оголошуються критерії оцінювання виконаних робіт.

Заключний інструктаж – підведення підсумків виконання здобувачами освіти трудових завдань з використанням сукупності методів виробничого навчання, які застосовувались на уроці; об'єктивне оцінювання підсумків їх практичної діяльності.

Основна мета цього інструктажу – на основі фіксації досягнень і недоліків показати здобувачам освіти, чому вони навчилися на уроці, оцінити рівень їх досягнень і творчої активності.

Проведення заключного інструктажу передбачає:

- 1.Аналіз уміння здобувачів освіти застосовувати нову навчальну інформацію, що вивчалась на уроці.
- 2.Аналіз причин помилок здобувачів освіти та застосування засобів їх усунення
- 3.Повідомлення та обґрунтування оцінок, отриманих здобувачами освіти на уроці.
- 4.Аналіз додержання правил безпеки праці, організації робочих місць здобувачів освіти.
- 5.Розглядання випадків нераціонального використання урочного часу.
- 6.Видача домашнього завдання з інструкцією про способи його виконання.

Типові недоліки проведення заключного інструктажу:

- 1.Підведення підсумків не проводиться або проводиться формально.
- 2.Аналіз підсумків уроку починається з помилок, яких допускалися здобувачі освіти під час уроку.
- 3.Не видається домашнє завдання або не пояснюються способи його виконання.
- 4.Не обґрунтовується оцінка здобувачів освіти на уроці.

5.Аналіз підсумків уроку не орієнтований на усунення причин недоліків в діяльності здобувачів освіти.

6.Зауваження майстра під час аналізу не носять педагогічного та виховного характеру.

Зразок оформлення плану уроку виробничого навчання

СХЕМА ПЛАНУ УРОКУ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ

Тема програми _____

Тема уроку _____

Мета уроку:

а) *навчальна* – які професійні знання, уміння, навички формуються, закріплюються і розвиваються;

б) *розвиваюча* – які операції і прийоми розумової діяльності здобувачів освіти розвиваються на уроці;

в) *виховна* – які якості особистості здобувачів освіти формуються і розвиваються на уроці.

Тип уроку _____

Вид уроку _____

Дидактичне забезпечення (за допомогою якого здійснюється процес навчання) _____

Матеріально-технічне забезпечення (за допомогою якого всі здобувачі освіти і здійснюють свою практичну діяльність) _____

Міжпредметні зв'язки (назва предмета, теми) _____

Методи навчання _____

Форми організації навчальної діяльності здобувачів освіти _____

Перелік навчально-виробничих робіт _____

Список основної і додаткової літератури _____

Перелік умінь та навичок _____

ХІД УРОКУ

I Організаційна частина:

- перевірка наявності здобувачів освіти;
- перевірка готовності здобувачів освіти до уроку;
- інструктаж з охорони праці.

II Вступний інструктаж:

1. Актуалізація знань:

- повідомлення теми програми і уроку;
- цільова установки проведення уроку;
- перевірка опорних знань, умінь, навичок здобувачів освіти, необхідних для подальшої роботи на уроці;
- аналіз і доповнення відповідей здобувачів освіти, підведення підсумків.

2. Викладання нового матеріалу:

- повідомлення нової навчальної інформації інструктивного характеру;
- показ нових прийомів трудової діяльності;
- пояснення характеру і послідовності роботи здобувачів освіти на уроці;
- обговорення типових помилок;
- повідомлення про передовий досвід за темою уроку;
- опитування здобувачів освіти і пробне виконання ними нових прийомів, показаних майстром, для перевірки доступності нового інструктивного матеріалу;
- відповідь майстра на запитання здобувачів освіти;
- видача завдань для самостійної роботи здобувачів освіти та пояснення порядку їх виконання;
- розподіл здобувачів освіти за робочими місцями;
- повідомлення про критерії оцінювання виконуваних робіт;
- підведення підсумків вступного інструктажу.

III Поточний інструктаж (самостійна робота здобувачів освіти):

- самостійна робота здобувачів освіти над виданими завданнями;
- цільові обходи майстра робочих місць здобувачів освіти;
- прийом та оцінювання виконаних робіт;
- прибирання робочих місць.

IV Заключний інструктаж:

- аналіз діяльності здобувачів освіти у процесі всього уроку;
 - оцінка роботи здобувачів освіти, її об'єктивне обґрунтування;
 - аналіз причин помилок здобувачів освіти та пропозиції засобів по їх усуненню;
- видача домашнього завдання.

Основними функціями оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти є:

- контролююча,
- навчальна,
- діагностико-коригуюча,
- стимулюючо-позитивна,
- виховна.

Професійно практична підготовка полягає в оволодінні здобувачами освіти уміннями і навичками, застосувати здобуті професійні теоретичні знання (загальнотехнічні, технічні, спеціальні) у продуктивній діяльності за обраною професією.

Професійна-практична підготовка включає:

- виробниче навчання у навчально-виробничих майстернях, лабораторіях, дільницях та полігонах;
- виробниче навчання безпосередньо на підприємстві;
- виробничу практику з метою вдосконалення набутих умінь і навичок та досягнення встановленого рівня кваліфікації.

При визначенні навчальних досягнень здобувачів освіти з професійно - практичної підготовки аналізу підлягають:

- рівень професійних знань, що необхідні для виконання даної роботи;
- рівень володіння прийомами і технологічними операціями, що необхідний для виконання даної роботи;
- рівень самостійності здобувача освіти у процесі організації роботи та виконання навчально-виробничого або контрольного завдання з допомогою, з консультативною допомогою майстра виробничого навчання, самостійно;
- характер виконання навчально-виробничого або контрольного завдання (за типовим або самостійно складеним алгоритмом, в типовій, в ускладненій або нестандартній ситуації);
- обсяг і тривалість виконання навчально-виробничого або контрольного завдання;
- уміння користуватися різними видами технічної та конструкторсько-технологічної документації та розробляти її види;
- уміння застосовувати прийоми самоконтролю виробничих дій та методи контролю за якістю роботи;
- відповідність результату роботи вимогам кваліфікаційної характеристики з обраної професії відповідного ступеню професійно-технічної освіти на даний період навчання;
- рівень виконання діючих якісних і кількісних показників (норми виробітки, норми часу тощо);
- характер помилок та здатність їх виправити;
- уміння дотримуватись нормативних витрат матеріалів та інших ресурсів;
- рівень опанування основами професійної культури та здатності до продуктивної і творчої співпраці у колективі;

- уміння організувати робоче місце;
- рівень дотримання правил охорони праці.

Ці орієнтири покладені в основу виокремлення чотирьох рівнів навчальних досягнень здобувачів освіти з професійно-практичної підготовки: початкового, середнього, достатнього, високого.

Типові критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти за 12-бальною системою можуть бути використані.

- при поточному, проміжному та вихідному контролі знань, умінь і навичок здобувачів освіти;
- при кваліфікаційній атестації.

Типові критерії оцінювання навчальних досягнень учнів, слухачів ПТНЗ
Затверджено наказом МОН від 14.06.01 р. № 459

ТИПОВІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ (СЛУХАЧІВ) З ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ

І рівень - початковий			
Професійно-теоретична підготовка Характеристика рівня: учень (слухач) з допомогою викладача відтворює на рівні розпізнання окремі елементи (фрагменти) навчального матеріалу та неусвідомлено виконує окремі частини (елементи, фрагменти) практичних завдань (лабораторні, лабораторно-практичні, контрольні, підсумкові роботи тощо). При відповіді і виконанні практичних завдань припускається суттєвих помилок.		Професійно-практична підготовка Характеристика рівня: учень (слухач) з допомогою майстра виробничого навчання (наставника виробничої практики, інструктора) відтворює на рівні розпізнання окремі компоненти професійних знань та виконує окремі елементи (фрагменти) навчально-виробничого або контрольного завдання. При виконанні роботи припускається суттєвих помилок в організації робочого місця, плануванні виробничих дій, в прийомах праці та технологічних операціях. Результат виконаної роботи не відповідає вимогам кваліфікаційної характеристики з відповідної професії певного ступеня професійно-технічної освіти та діючим якісним і кількісним (норми виробітку, часу, витрат матеріалів тощо) показникам на даний період навчання.	
Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
1	Учень (слухач) з допомогою викладача відтворює на рівні розпізнання окремі елементи навчального матеріалу та виконує зі значними труднощами окремі елементи практичних завдань. Під час відповіді і при виконанні практичних завдань припускається суттєвих помилок.	1	Учень (слухач) з допомогою майстра виробничого навчання відтворює на рівні розпізнання окремі елементи професійних знань, необхідних для виконання даної роботи. З постійною допомогою майстра виробничого навчання виконує лише елементи навчально-виробничого або контрольного завдання. При виконанні роботи припускається суттєвих помилок в організації робочого місця, плануванні виробничих дій, в прийомах праці та технологічних операціях. Результат виконаної роботи повністю не відповідає діючим якісним і кількісним показникам. Потребує постійної допомоги і контролю в дотриманні правил безпеки праці.
2	Учень (слухач)' з допомогою викладача відтворює на рівні розпізнання окремі фрагменти навчального матеріалу та неусвідомлено виконує окремі фрагменти практичних завдань. При відповіді і виконанні практичних завдань припускається суттєвих помилок.	2	Учень (слухач) з допомогою майстра виробничого навчання відтворює на рівні розпізнання окремі фрагменти професійних знань, необхідних для виконання даної роботи. З допомогою майстра виробничого навчання виконує лише елементи навчально-виробничого або контрольного завдання. При виконанні роботи припускається суттєвих помилок в організації робочого місця, плануванні виробничих дій, в прийомах праці та технологічних операціях. Результат роботи повністю не відповідає діючим якісним і кількісним показникам.

			Потребує допомоги і контролю в дотриманні правил безпеки праці.
3	Учень (слухач) з допомогою викладача відтворює фрагменти навчального матеріалу та неусвідомлено виконує частину практичних завдань. При відповіді і виконанні практичних завдань припускається суттєвих помилок.	3	Учень (слухач) безсистемно на рівні розпізнання відтворює окремі компоненти професійних знань, необхідних для виконання даної роботи. З допомогою майстра виробничого навчання планує виробничі дії та виконує частину навчально-виробничого або контрольного завдання. При виконанні роботи припускається значної кількості помилок в організації робочого місця, прийомах праці та технологічних операціях, які самостійно виправити не може. Результат роботи не відповідає діючим якісним і кількісним показникам нижчого кваліфікаційного рівня. Потребує допомоги і контролю в дотриманні правил безпеки праці.
II рівень – середній			
Професійно-теоретична підготовка Характеристика рівня: учень (слухач) на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння відтворює навчальний матеріал та виконує практичні завдання в неповному обсязі з частковою допомогою викладача. Недостатньо обгрунтовано аналізує і порівнює інформацію. Неусвідомлено користується технічною та конструкторсько-технологічною документацією. При відповіді і виконанні практичних завдань припускається помилок, які самостійно виправити не може.		Професійно-практична підготовка Характеристика рівня: учень (слухач) без достатнього розуміння відтворює компоненти професійних знань та недостатньо усвідомлено виконує основні прийоми і технологічні операції з частковою допомогою майстра виробничого навчання (наставника виробничої практики, інструктора) організовує робоче місце планує виробничі дії та виконує навчально-виробничі або контрольні завдання з використанням технічної і конструкторсько-технологічної документації. При виконанні роботи припускається помилок, які самостійно виправити не може. Результат виконаної роботи відповідає рівню кваліфікації на ступінь нижчому від обумовленого кваліфікаційною характеристикою відповідної професії певного ступеня професійно-технічної освіти та діючим якісним і кількісним показникам (норми виробітку, часу, витрат матеріалу тощо) на даний період навчання.	
4	Учень (слухач) на рівні запам'ятовування без розуміння відтворює навчальний матеріал та виконує практичні завдання з допомогою викладача. Стикається зі значними труднощами при аналізі та порівнянні. Недостатньо усвідомлено користується технічною та конструкторсько-технологічною документацією. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається значної кількості помилок, які самостійно виправити не може.	4	Учень (слухач) без достатнього розуміння відтворює окремі компоненти професійних знань та недостатньо усвідомлено виконує основні прийоми і технологічні операції, необхідні для виконання даної роботи. Не може пояснити зміст технологічного процесу та прийомів самоконтролю і методів контролю за якістю. З частковою допомогою майстра в/н організовує робоче місце, планує виробничі дії та виконує навчально-виробничі або контрольні завдання з використанням технічної та конструкторсько-технічної документації. При виконанні роботи припускається значної кількості помилок, які самостійно виправити не може. Результат роботи відповідає мінімальним діючим якісним і кількісним показникам. В окремих випадках потребує допомоги і контролю в дотриманні правил техніки безпеки.
5	Учень (слухач) на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння відтворює основні положення навчального матеріалу та виконує практичні завдання з частковою допомогою викладача. З помилками дає визначення основних понять. Може частково обгрунтувати і проаналізувати свою відповідь. Недостатньо усвідомлено користується технічною і конструкторсько-технологічною документацією. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається помилок, які самостійно	5	Учень (слухач) без достатнього розуміння відтворює основні компоненти професійних знань та недостатньо усвідомлено виконує основні прийоми і технологічні операції, необхідні для даної роботи. З частковою допомогою майстра в/н організовує робоче місце, планує виробничі дії та виконує навчально-виробничі або контрольні завдання з використанням технічної та конструкторсько-технологічної документації. Неусвідомлено застосовує прийоми контролю за якістю та самоконтролю за виконанням технологічного процесу. При виконанні роботи припускається помилок, які самостійно виправити не може. Результат роботи відповідає низькому рівню діючих якісних та кількісних показників. В окремих випадках потребує допомоги і контролю в дотриманні правил техніки безпеки.
6	Учень (слухач) без достатнього розуміння відтворює основний навчальний матеріал та виконує практичні завдання з епізодичною	6	Учень (слухач) без достатнього розуміння відтворює значну кількість компонентів професійних знань, необхідних для виконання даної роботи. З

	допомогою викладача. З окремими помилками дає визначення основних понять. Може частково аналізувати навчальний матеріал, порівнювати і робити висновки. Користується окремими видами технічної і конструкторсько-технологічної документації. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається помилок, які може частково виправити.		консультативною допомогою майстра виробничого навчання організовує робоче місце, планує виробничі дії та виконує навчально-виробниче або контрольне завдання із застосуванням технічної та конструкторсько-технологічної документації. Неусвідомлено застосовує прийоми контролю за якістю та самоконтролю за виконанням технологічного процесу. При виконанні роботи припускається помилок, які частково може виправити з допомогою майстра виробничого навчання. Результат виконаної роботи відповідає низькому рівню діючих якісних та кількісних показників. В окремих випадках потребує консультативної допомоги в організації робочого місця та дотриманні правил техніки безпеки.
III рівень – достатній			
	Професійно-теоретична підготовка Характеристика рівня: учень (слухач) самостійно з розумінням відтворює основний навчальний матеріал та застосовує його при виконанні практичних завдань в типових умовах (стандартних ситуаціях). Дає визначення основних понять, аналізує, порівнює інформацію і робить висновки. Відповідь учня (слухача) в цілому правильна, логічна та достатньо обґрунтована. Виконує практичні завдання за типовим, алгоритмом (послідовність дій). Можлива консультативна допомога викладача. Достатньо, усвідомлено користується довідковою інформацією, технічною і конструкторсько-технологічною документацією. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається несуттєвих помилок, які може виправити.		Професійно-практична підготовка Характеристика рівня: учень (слухач) з розумінням відтворює основні прийоми і технологічні операції, необхідні для даної роботи. Самостійно організовує робоче місце, планує виробничі дії та в цілому правильно виконує навчально-виробниче або контрольне завдання за типовим алгоритмом в межах встановлених норм часу. Достатньо усвідомлено користується технічною та конструкторсько-технологічною документацією. Може розробляти окремі її види з консультацією майстра виробничого навчання (наставника виробничої практики, інструктора). Застосовує основні прийоми самоконтролю виробничих дій та методи контролю за якістю. При виконанні роботи припускається несуттєвих помилок, які може виправити. Результат виконаної роботи відповідає вимогам кваліфікаційної характеристики відповідної професії певного ступеня професійно-технічної освіти або діючим якісним і кількісним показникам (норми виробітку, часу, витрат матеріалів тощо) на даний період навчання. Дотримується правил техніки безпеки.
7	Учень (слухач) самостійно з розумінням відтворює суть основних положень навчального матеріалу та застосовує його при виконанні практичних завдань в типових умовах. Дає визначення основних понять, аналізує, порівнює, робить висновки. Його відповідь в цілому правильна, але містить неточності й недостатньо обґрунтована. Виконує практичні завдання за типовим алгоритмом (послідовність дій) з консультативною допомогою викладача. Користується довідковою інформацією, технічною і конструкторсько-технологічною документацією. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається несуттєвих помилок, які частково виправляє.	7	Учень (слухач) з розумінням відтворює основні професійні знання та правильно виконує основні прийоми і технологічні операції, необхідні для даної роботи. Організовує робоче місце, планує виробничі дії та виконує навчально-виробниче або контрольне завдання за типовим алгоритмом (послідовність дій) з незначним відхиленням часу. Достатньо усвідомлено користується технічною та конструкторсько-технологічною документацією. Застосовує основні прийоми самоконтролю виробничих дій та методи контролю за якістю роботи. Потребує консультації майстра в/н. при виконанні роботи припускається несуттєвих помилок і неточностей, які частково може виправити. Результат роботи в цілому відповідає якісним і кількісним показникам запланованого рівня кваліфікації. Дотримується правил безпеки праці.
8	Учень (слухач) самостійно з розумінням відтворює основний навчальний матеріал та застосовує його при виконанні практичних завдань в типових умовах (стандартних ситуаціях). Дає визначення основних понять, аналізує, порівнює інформацію, встановлює її зв'язок з обраною професією та робить висновки. Відповідь у цілому правильна, логічна та достатньо обґрунтована. Виконує практичні завдання за типовим алгоритмом з консультативною допомогою викладача. Усвідомлено користується довідковою інформацією, технічною та конструкторсько-технологічною документацією. При відповіді	8	Учень (слухач) з розумінням відтворює основні професійні знання та правильно виконує основні прийоми і технологічні операції, необхідні для даної роботи. Самостійно організовує робоче місце, планує та виконує навчально-виробниче або контрольне завдання за типовим алгоритмом (послідовність дій) в межах встановлених норм часу. Достатньо усвідомлено користується технічною та конструкторсько-технологічною документацією, що надається. Застосовує основні прийоми самоконтролю виробничих дій та методи контролю за якістю роботи. При виконанні роботи припускається несуттєвих помилок, які може виправити. Результат роботи відповідає якісним і кількісним показникам, що передбачені запланованим рівнем

	та виконанні практичних завдань припускається несуттєвих помилок, які частково виправляє.		кваліфікації. Дотримується норм витрат матеріалів (ресурсів) та правил безпеки праці.
9	Учень (слухач) володіє основним навчальним матеріалом в усній, письмовій і графічній формах та застосовує його при виконанні практичних завдань як у типових, так і в децю ускладнених умовах. Дає визначення основних понять, аналізує, порівнює і систематизує інформацію, встановлює зв'язок з обраною професією та робить висновки. Його відповідь в цілому правильна, логічна і достатньо обґрунтована. Виконує практичні завдання за типовим алгоритмом з консультацією викладача. Усвідомлено користується довідковою інформацією, технічною та конструкторсько-технологічною документацією. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається несуттєвих помилок, які може виправити.	9	Учень (слухач) володіє основними професійними знаннями та правильно виконує переважну більшість прийомів і технологічних операцій, необхідних для даної роботи. Самостійно і в цілому правильно організовує робоче місце, планує та виконує навчально-виробниче або контрольне завдання за типовим алгоритмом (послідовності дій) в межах встановлених норм часу. Усвідомлено користується технічною та конструкторсько-технологічною документацією. Може розробляти окремі її види. Правильно застосовує основні прийоми самоконтролю виробничих дій та методи контролю за якістю роботи. При виконанні роботи припускається несуттєвих помилок, які виправляє. Результат роботи відповідає якісним і кількісним показникам, що передбачені запланованим кваліфікаційним рівнем. дотримується норм витрат матеріалів енергоресурсів та безпеки праці.
IV рівень - високий			
Професійно-теоретична підготовка Характеристика рівня: учень (слухач) володіє глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями навчального матеріалу в повному обсязі та здатний їх ефективно використовувати для виконання всіх передбачених навчальною програмою практичних завдань. Відповідь учня (слухача) повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення. Вміє самостійно знаходити джерела інформації й користуватися ними, оцінювати отриману інформацію. Встановлює причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки, робить аргументовані висновки. Учень (слухач) правильно й усвідомлено застосовує всі види технічної та конструкторсько-технологічної документації в межах навчальної програми. Може самостійно розробляти окремі її види. Самостійно, правильно і в повному обсязі виконує практичні завдання як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно складеним планом. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається неточностей, які самостійно виявляє та виправляє. Виявляє пізнавально-творчий інтерес до обраної професії, нової техніки і технології.		Професійно-практична підтртовка Характеристика рівня: учень (слухач) володіє професійними знаннями правильно, впевнено виконує всі прийоми і технологічні операції, необхідні для виконання даної роботи в межах навчальної програми та встановлених норм часу. Самостійно в повному обсязі виконує навчально-виробниче або контрольне завдання відповідно до вимог технічної та конструкторсько-технологічної документації, яка передбачена навчальною програмою. Вміє самостійно розробляти окремі її види та обирати оптимальний варіант виконання навчально-виробничого (контрольного) завдання. Зразково дотримується нормативів витрат матеріалів та інших ресурсів. Правильно й усвідомлено застосовує всі прийоми самоконтролю виробничих дій та методи контролю за якістю роботи. Володіє основами професійної культури та виявляє прагнення й здатність до продуктивної і творчої співпраці в колективі. У процесі роботи може припускатися неточностей, які самостійно виявляє та виправляє. Результат виконаної роботи повністю відповідає рівню кваліфікації, що обумовлений кваліфікаційною характеристикою з відповідної професії певного ступеня професійно-технічної освіти або діючим якісним і кількісним показникам (норми виробітку, часу, витрат матеріалів тощо) або може відповідати вищому кваліфікаційному рівню, ніж запланований. Забезпечує високий рівень організації праці та дотримання правил техніки безпеки.	
10	Учень (слухач) уміє усвідомлено засвоювати нову інформацію обсягом, передбаченим програмою. Володіє глибокими, міцними знаннями навчального матеріалу та здатний їх правильно використовувати для виконання практичних завдань. Відповідь учня (слухача) повна, правильна, логічна, містить аналіз і систематизацію. Встановлює причиннонаслідкові та міжпредметні зв'язки, робить аргументовані висновки з незначною консультацією викладача. Вміє самостійно користуватися джерелами інформації. Учень (слухач) самостійно і правильно застосовує довідкову інформацію, технічну та конструкторсько-технологічну документацію. Практичні завдання виконує в цілому правильно в повному обсязі як з	10	Учень (слухач) володіє професійними знаннями обсягом, передбаченим навчальною програмою, та самостійно, правильно, впевнено виконує прийоми і технологічні операції, необхідні для виконання даної роботи в межах навчальної програми та встановлених норм часу. Самостійно в повному обсязі виконує навчально-виробниче або контрольне завдання відповідно до вимог технічної та конструкторськотехнологічної документації, яка передбачена навчальною програмою. Вміє розробляти окремі її види. Дотримується нормативів витрат матеріалів й інших ресурсів. Виявляє елементи професійної культури та прагнення і здатність до продуктивної творчої співпраці в колективі. В процесі роботи може припускатись окремих неточностей, які самостійно виправляє. Результат виконаної роботи в цілому відповідає діючим заданим якісним і кількісним

	використанням типового алгоритму, так і в дещо змінених умовах. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається окремих неточностей, які може виправити самостійно. Виявляє пізнавально-творчий інтерес до обраної професії, нової техніки і технології.		показникам. Рационально організовує робоче місце та дотримується правил безпеки праці.
11	Учень (слухач) володіє узагальненими знаннями навчального матеріалу в повному обсязі та здатний їх ефективно використовувати для виконання всіх передбачених навчальною програмою практичних завдань. Відповідь учня (слухача) повна, правильна, логічна і містить аналіз, систематизацію, узагальнення навчального матеріалу. Вміє самостійно знаходити і користуватися джерелами інформації, оцінювати отриману інформацію. Встановлює причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки. Робить аргументовані висновки. Правильно й усвідомлено застосовує всі види довідкової інформації, технічної та інструкторсько-технологічної документації в межах навчальної програми. Може самостійно скласти окремі її види. Практичні завдання виконує правильно у повному обсязі як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається незначних неточностей, які самостійно виявляє та виправляє. Виказує пізнавально-творчий інтерес до обраної професії, нової техніки і технології.	11	Учень (слухач) володіє професійними знаннями в повному обсязі та самостійно, правильно, впевнено виконує всі прийоми, технологічні операції, необхідні для виконання даної роботи в межах навчальної програми та встановлених норм часу. Самостійно в повному обсязі виконує навчально-виробниче або контрольне завдання відповідно до вимог технічної та конструкторсько-технологічної документації, яка передбачена навчальною програмою. Вміє самостійно розробляти окремі її види та обирати оптимальний варіант виконання навчально-виробничого або контрольного завдання. Зразково дотримується нормативів витрат матеріалу та інших ресурсів. Правильно й усвідомлено застосовує всі прийоми самоконтролю виробничих дій та методи контролю за якістю роботи. Володіє основами професійної культури та виявляє прагнення і здатність до продуктивної й творчої співпраці в колективі. У процесі роботи припускається незначних неточностей, які самостійно виявляє і виправляє. Результат виконаної роботи повністю відповідає діючим якісним та кількісним показникам. Забезпечує високий рівень організації праці та дотримання правил безпеки праці.
12	Учень (слухач) володіє системними знаннями навчального матеріалу та ефективно їх застосовує для виконання практичних завдань, передбачених навчальною програмою. Відповідь учня (слухача) повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення. Вміє самостійно знаходити і користуватися джерелами інформації, оцінювати отриману інформацію. Встановлює причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки. Робить аргументовані висновки. Правильно і усвідомлено використовує всі види довідкової, технічної та конструкторсько-технологічної документації в межах навчальної програми. Бездоганно виконує практичні завдання як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом. Виявляє пізнавально-творчий інтерес до обраної професії, нової техніки і технології.	12	Учень (слухач) володіє системними професійними знаннями в повному обсязі та бездоганно виконує всі прийоми і технологічні операції, необхідні для виконання конкретної роботи в межах навчальної програми. Повністю виконує або перевиконує норми часу. Самостійно в повному обсязі виконує навчально-виробниче або контрольне завдання у повній відповідності до вимог технічної та конструкторсько-технологічної документації. Вміє самостійно розробляти її види, обирати оптимальний варіант виконання навчально-виробничого (контрольного завдання). Знаходить шляхи зменшення витрат матеріалів та інших ресурсів, що не впливають на якість. Впевнено й усвідомлено застосовує всі прийоми самоконтролю виробничих дій та методи контролю за якістю роботи. Опанував основи професійної культури та виявляє прагнення і здатність до продуктивної творчої співпраці в колективі. Результат виконаної роботи повністю відповідає діючим якісним і кількісним показникам або може бути кращий від них. Забезпечує високий рівень організації праці і робочого місця, зразково дотримується правил безпеки праці.

ІНСТРУКЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТКА

Професія: Слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування

Тема за програмою: Виконання основних видів слюсарних операцій вручну

Тема уроку: Рубати зубилом листову сталь, вирубувати крейцмейселем прямолінійні і криволінійні пази за розмічальними рисками

Навчально-виробниче завдання: оволодіти прийомами рубання металу.

Інструмент та обладнання: лінійка, креслярка, зубило, молоток, слюсарний стіл, тиски.

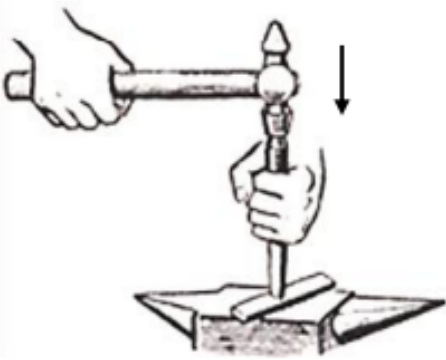
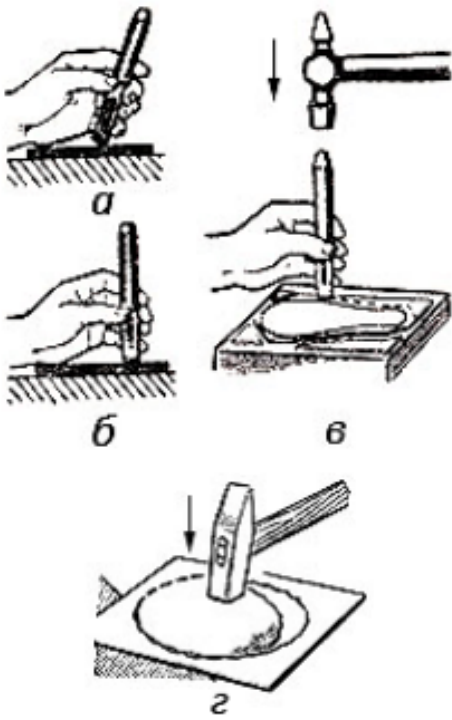
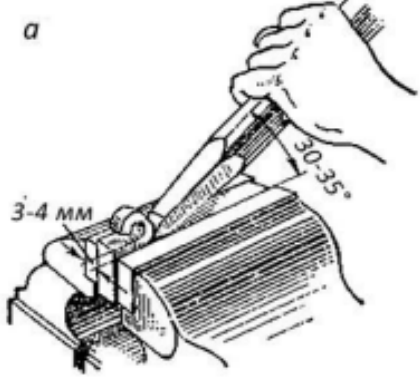
№ з/п	Зміст завдання та інструктивні вказівки щодо його виконання	Малюнок (схема)
Підготовка до виконання вправ з рубання металу		
1	Підготувати інструмент 1. Вибрати необхідний інструмент. (рубання металу виконують на плитах або в тисках за допомогою зубила (а) або крейцмейселя та слюсарного молотка з квадратним (б) або круглим (в) бойком. 2. Перевірити стан інструмента. 3. Розташувати інструмент на робочому столі (зубило з лівого боку лещат ріжучою кромкою до себе, а молоток з правого боку лещат бойком, направленим до лещат).	
2	Підготувати заготовку 1. Очистити поверхню заготовки від бруду. 2. Ретельно оглянути заготовку на предмет раковин та тріщин. 3. Розмітити місце для рубання. 4. Закріпити заготовку в тисках (а) або розташувати на плиті (б).	
3	Правильне положення корпусу слюсаря При рубанні треба стояти біля лещат стійко, впівоберта до них; корпус слюсаря повинен знаходитися лівіше від осі лещат. Ліву ногу виставити на півкроку вперед так, щоб вісь ступні розташовувалася під кутом 70-75° по відношенню до лещат. Праву ногу трішки відставити назад, розвернувши ступню під кутом 40-45° по відношенню до осі лещат.	
4	Тримання інструменту під час рубання Молоток взяти в праву руку так, щоб вона знаходилася на відстані 20-30 мм від кінця рукоятки (а). Рукоятку обхватити чотирма пальцями і притиснути до долоні; при цьому великий палець накласти на вказівний і всі пальці міцно стиснути. Зубило треба тримати лівою рукою, не стискаючи сильно пальці, на відстані 20-30 мм від ударної частини (б).	

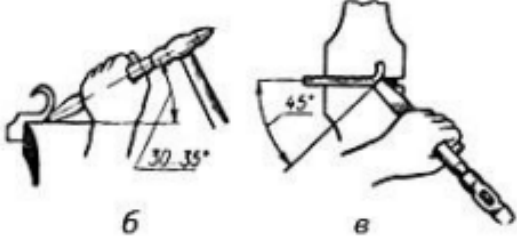
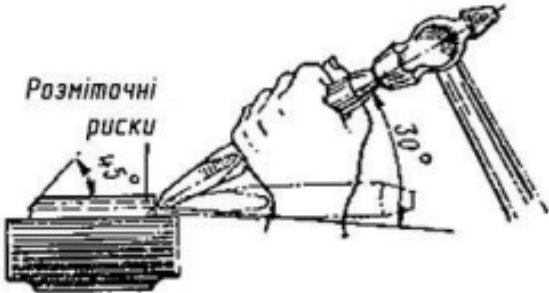
	<i>Удар молотка по зубилу має бути влучним, тобто центр бойка молотка має потрапляти в центр головки зубила, а рукоятка молотка із зубилом утворюють прямий кут.</i>	
--	---	--

Види ударів, що застосовуються при рубанні металу, та техніка їх виконання

5	Нанесення кистьового удару При кистьовому замаху удари молотка виконуються тільки силою кисті руки. При замаху і ударі молотком пальці не розжимати – удар молотком відбувається в результаті руху кисті. Інтервал 40-60 ударів за хвилину. <i>Таким ударом користуються при легкій роботі для зняття стружок або при видаленні невеликих нерівностей.</i>	
6	Нанесення ліктьового удару Праву руку зігнути в лікті до передпліччя до відказу, кисть відігнути назад, пальці, крім великого і вказівного злегка розтиснути. Поштовхом швидко розігнути руку так, щоб замах мав достатню силу удару (при розгинанні руки пальці знов стиснути). Темп 40-50 ударів за хвилину. <i>Ліктьовий удар виходить сильнішим. Його застосовують при зніманні шарів металу середньої товщини, або при прорубуванні пазів і канавок.</i>	
7	Нанесення плечового удару Плечовий замах складається з рухів кисті, передпліччя і плеча. Руку зігнути в лікоть до відказу, кисть відігнути назад і підняти до рівня вуха, пальці розслабити. Поштовхом опустити і одночасно розігнути руку. Темп 30-35 ударів за хвилину. <i>Плечовий удар є найсильнішим. Його застосовують при вирубуванні товстого металу, видаленні великих шарів за один прохід, розрубіванні металу і обробці великих площин.</i>	

Виконання типових прийомів рубання металу

8	Розрубання металу 1. Розмітити пластину креслярською, позначивши довжину відрубуюваного шматка. 2. Покласти пластину на плиту. 3. Взяти зубило, (обхвативши усіма пальцями лівої руки), та встановити його вертикально на риску. 4. Рубати, завдаючи сильних плечових ударів. <i>Метал товщиною до 2мм розрубують з одного або декількох ударів з однієї сторони пластини.</i> <i>Метал товщиною більше 2мм надрубують приблизно на половину товщини з обох боків, а потім ламають, перегинаючи його то в один бік, то в інший, або відбивають молотком.</i>	
9	Вирубання заготовок з листового металу 1. Розмітити пластину креслярською, позначивши контур заготовки. Покласти лист на плиту. 2. Встановити зубило похило так, щоб лезо було спрямовано вздовж розмічальної риски з відступом 2-3 мм від неї (а). 3. Надати зубилу вертикального положення (б) і легкими ударами молотка по зубилу надрубати контур. 4. Рубати лист по контуру, наносячи по зубилу сильні удари (в). При переставлянні зубила частину леза залишати у прорубаній канавці, а зубило з похилого положення знову переводити у вертикальне і наносити наступний удар. Повторювати зазначені дії до кінця (замикання) розмічальної риски. 5. Перевернути лист і прорубати метал по чітко визначеному на протилежній стороні контуру. 6. Знову перевернути лист і закінчити рубання. 7. Якщо лист вже достатньо прорубаний, вибити заготовку молотком (г).	
10	Рубання листового металу по рівню губок лещат 1. Міцно затиснути заготовку у лещатах так, щоб риски контуру розміченої заготовки були на рівні губок лещат. 2. Встановити зубило на краю заготовки так, щоб різальна кромка була на поверхні двох губок лещат під кутом 30-35° до їх поверхні і під кутом 45° до затиснутої в лещатах заготовки, а середина ріжучої кромки зубила стикалася з металом. 3. Зрубати за одних проходів надлишок металу, відмічений контурною рисою. При цьому правою рукою влучно ударяти молотком по	

	зубилу, а лівою в проміжках між ударами переміщати зубило по металу. 4. За необхідності переставити заготовку вище губок лещат на 3-4 мм, зрубати наступний шар і т.д.	
11	Рубання металу по розмічальним рискам 1. На заготовку нанести розмічальні риси на відстані 1,5-2мм одна від одної для чорнового рубання і 0,5-0,7мм для останнього (чистового) шару. 2. Зробити скоси на торцях заготовки під кутом 45°, що полегшить встановлення зубила. 3. Затиснути заготовку в лещатах так, щоб було видно розмічальні риси. 4. Перший удар нанести при горизонтальному положенні зубила. 5. Подальше рубання здійснювати при нахилі зубила на 25-30°. Під час рубання дивляться на різальну частину зубила, а не на бойок.	

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з НВР

«Переяслав-Хмельницького ЦПТО»

Ірина СЛЮСАР

«___» _____ 2022 рік

Перелік дипломних робіт

Професія: Слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування
Рівень кваліфікації: 2 розряд

1. Батарейні дискові лушпильники – розбирання.
2. Борони зубові – розбирання.
3. Борони дискові – розбирання.
4. Болти, гайки, шпильки – обпилювання задирок, різання заготовок ножівкою, рубання зубилом, проганяння різьби.
5. Колеса опорні – розбирання.
6. Ножі дискові плугів – розбирання.
7. Лапи культиваторів – заміна.
8. Шестерні, вали та інші деталі – зачищення задирок після механічного оброблення.
9. Ящики зерно тукових сівалок – розбирання.
10. Бензобаки, акумулятори – знімання, встановлення на машини і кріплення.
11. Кабіни, кожухи – заміна, встановлення на машини і кріплення.
12. Двигуни, коробки передач, мости задні – знімання.
13. Диски, гальмові стрічки та фрикційні накладки – усунення пошкоджень та клепання.
14. Елеватори пруткові картоплезбиральних комбайнів – розбирання.
15. Кроштейни, скоби, хомутики – виготовлення.
16. Лушпильники – ремонт і складання.
17. Мости передні, бортові передачі, механізми підймання та відвалювання – розбирання і підготовка до ремонту.

18. Рейки виносу, балансир, гальма – розбирання підготовка до ремонту.
19. Муфти фрикційні – розбирання і складання.
20. Плафони, ліхтарі світлові – знімання та установлення.
21. Стартер – заміна та установлення.
22. Прокладки – виготовлення.
23. Редуктори розподільні комбайнів – знімання та розбирання.
24. Ящики зернотокові сівалок – ремонт.
25. Складання коліс. Правка бортів і диків.

Майстер виробничого навчання

Євген ЛІТУН

ПОГОДЖЕНО

Старший майстер

Переяслав-Хмельницького ЦПТО

_____ Олексій ЛОПАТА

«__»_____ 2022 рік

РОЗГЛЯНУТО і СХВАЛЕНО

На засіданні методичної комісії

сільськогосподарського напрямку

_____ Віктор КУЧЕРЕНКО

«__»_____ 2022 рік

Паспорт лабораторії

ДПТНЗ «Переяслав-Хмельницький центр професійно-технічної освіти»

Професія: _____

Завідуючий лабораторією: _____

1 Загальна характеристика

Юридична адреса _____

Номер лабораторії _____

Місце розташування (поверх) _____

Загальна площа:

лабораторії _____ м²лаборантської _____ м²**2 Меблі та обладнання**

№ з/п	Найменування	Кількість, шт
1	2	3
	Робоче місце викладача	
	Дошка	
	Столи аудиторні	
	Стільці	
	Шафи	

3 Перелік навчально-наочних посібників і навчального обладнання**3.1 Підручники та посібники**

№ з/п	Найменування	Кількість, шт
1	2	3

3.2 Навчально-методичне забезпечення

(робочі програми, освітня програма, державний стандарт)

№ з/п	Найменування	Кількість, шт
1	2	3

3.3 Роздатковий матеріал

(Картки контролю знань, інструкції до лабораторних та практичних робіт, методичні карти тощо)

№ з/П	Найменування	Кількість, шт
1	2	3

3.4 Наочні посібники

(Демонстраційні прилади, стенди, плакати, таблиці тощо)

№ з/П	Найменування	Кількість, шт
1	2	3

3.5 Електронні засоби освітнього процесу

(Відеоматеріали, слайди, мультимедійні презентації тощо)

№ з/П	Найменування	Кількість, шт
1	2	3

4 Засоби охорони праці, техніки безпеки та пожежної безпеки

(Інструкції з ТБ, журнал з ТБ, куточок з ТБ, вогнегасник, пожежний щит, спецодяг тощо)

№ з/П	Найменування	Кількість, шт
1	2	3

Державний професійно-технічний навчальний заклад «Переяслав – Хмельницький центр професійно-технічної освіти» (08400, Київська область, м. Переяслав – Хмельницький, вул. Можайська, 5), в особі директора Лопати Миколи Петровича (далі навчальний заклад), який діє на підставі Статуту з однієї сторони, та

1.1. Надати здобувачам освіти, обладнані робочі місця або навчально-виробничі ділянки для проходження виробничої практики згідно з планом – графіком:

[illegible]

1.4. Забезпечити здобувачам освіти безпечні умови праці на кожному робочому місці або навчально – виробничій ділянці на рівні нормативних вимог. Проводити інструктажі з охорони праці, забезпечити здобувачів освіти та майстрів виробничого навчання спецодягом, іншими

засобами індивідуального захисту та лікувально – профілактичне обслуговування за нормами, встановленими для відповідних штатних працівників підприємства.

1.5. Надати здобувачам освіти та майстрам виробничого навчання можливість користуватися лабораторіями, кабінетами, майстернями, бібліотеками, технічною та іншою документацією необхідною для виконання навчальних програм та відповідних завдань.

1.6. Забезпечити облік виконаних кожним здобувачем робіт та оплату їх праці за фактично виконаний обсяг робіт згідно з установленими системами оплати праці за нормами, розцінками, ставками (окладами) з урахуванням коефіцієнтів, доплат і надбавок.

1.7. Повідомляти навчальний заклад про всі вчинені учнями порушення трудової дисципліни, правил внутрішнього трудового розпорядку, правил і норм охорони праці та нещасні випадки, що сталися з ними.

1.8. Після закінчення виробничої практики, надати виробничу характеристику на кожного здобувача освіти.

1.9. За домовленістю з навчальним закладом здійснити оплату проїзду здобувачів освіти та майстрів виробничого навчання до місць виконання робіт і назад.

1.10. Згідно з Законом України «Про освіту» розділ 3, ст. 53, п.4 може бути перераховано на рахунок центру професійно-технічної освіти заробітну плату здобувачів. 50% з якої виплачується учням, а 50% залишається на розвиток матеріально-технічної бази закладу.

р/р _____

2. Навчальний заклад зобов'язується:

2.1. Подати підприємству до початку виробничого навчання та виробничої практики, із зазначенням прізвищ майстрів виробничого навчання навчальних груп – керівників професійно – практичної підготовки від навчального закладу, навчальні програми з виробничого навчання та виробничої практики на виробництві чи в сфері послуг.

2.2. Забезпечити попередню професійно – технічну та професійно – практичну підготовку здобувачів освіти, які направляються для проходження виробничого навчання та виробничої практики, вивчення ними правил технічної експлуатації виробничого обладнання, правил внутрішнього трудового розпорядку та інших правил і норм, встановлених для відповідних професій, спеціальностей, спеціалізації та рівнів кваліфікації.

2.3. Здійснювати через майстрів виробничого навчання навчально – методичне керівництво виробничим навчанням та виробничою практикою здобувачів освіти.

2.4. Брати участь у розслідуванні в установленому порядку нещасних випадків, що сталися із здобувачами освіти.

3. Відповідальність сторін за невиконання договору:

3.1. Сторони відповідають за невиконання передбачених договором обов'язків щодо організації і проведення виробничого навчання і виробничої практики згідно із законодавством.

3.2. Усі суперечки, що виникають між сторонами договору, вирішуються в установленому законодавством порядку.

4. Договір набирає чинності після підписання його сторонами і діє до закінчення виробничого навчання та виробничої практики згідно з планом – графіком.

5. Договір укладено у двох примірниках, один з яких, зберігається на підприємстві, а другий – у навчальному закладі.

6. Адреси та розрахункові рахунки сторін:

ПІДПРИЄМСТВА

(підпис керівника підприємства)
закладу)

М.П.

НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

(підпис керівника навчального

М.П.

ВИТЯГ З НАКАЗУ

по _____
(назва та адреса підприємства)

від « ____ » _____ 20 ____ р. № _____

Наказом керівника _____
(назва підприємства)

Здобувачі освіти ДПТНЗ «Переяслав-Хмельницький ЦПТО»

1. _____

2. _____

Зараховано на період проходження практики

з « ____ » _____ 20 ____ р. по « ____ » _____ 20 ____ р. і закріплені за

(посада, прізвище, ім'я, по батькові керівника практики)

Керівник _____

АКТ

обстеження робочого місця у відповідності з нормами та вимогами техніки безпеки

« ____ » _____ 20 ____ р. м. Переяслав-Хмельницький

КОМІСІЯ В СКЛАДІ

Зав. виробництвом _____

інженер по ТБ _____

майстер в\н ДПТНЗ «Переяслав-Хм. ЦПТО» _____

Який знаходиться на практиці (за професією) _____

Встановлено, що стан робочого місця відповідає вимогам охорони праці та техніки безпеки

Зав. виробництвом: _____

Інженер по ТБ: _____

Майстер в\н _____

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

*Державний професійно-технічний
навчальний заклад
«Переяслав-Хмельницький центр професійно-
технічної освіти»*

ЩОДЕННИК

**Обліку навчально-виробничих робіт
під час виробничої практики**

Здобувач освіти _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Група № _____
(професія)

Майстер виробничого навчання _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Почато _____ 202_ р.

Закінчено _____ 202_ р.

Виробнича характеристика

на здобувача освіти _____ ДПТНЗ «Переяслав-Хмельницький ЦПТО»
(міського, сільського)

(прізвище, ім'я, по-батькові)

Група № _____ професія _____

Здобувач освіти _____
(прізвище, ім'я, по-батькові)

Виробничої практики _____

(назва підприємства)

фактично працював з _____ 20 ____ р.

По _____ 20 ____ р., виконував роботи _____ розряду на
робочих місцях _____
(перелік робіт і робочих місць)

1. Якість виконання робіт _____

2. Виконання норм за період з « _____ » (відгук) _____

По « _____ » _____
(виробничі показники)

3. Знання технологічного процесу, поводження з інструментом і обладнанням _____

(детальний відгук)

4. Трудова дисципліна _____

Здобувач освіти _____ заслуговує
присвоєння _____ тарифного розряду (звання) по спеціальності _____

Начальник цеху (керівник практики) _____

Майстер цеху (бригадир) _____

Майстер виробничого навчання _____

« _____ » _____ 20 ____ р.

ВИСНОВОК

про якість виконання робіт здобувачем освіти,
ступінь оволодіння ним технологічного процесу
поводження з інструментом і устаткуванням за час
перебування на практиці в цеху підприємства.

М.П.

Начальник цеху (дільниці) _____

(підпис)

Майстер виробничого навчання _____

(підпис)

по наслідках перевірки виробничого навчання

[illegible]

по веденню щоденника

період виробничого навчання на підприємстві.

Облік виконаних учбово-виробничих робіт веде здобувач освіти, виконана ним робота оцінюється майстром виробничого навчання чи відповідальним працівником підприємства, де він проходить виробниче навчання(майстром ділянки, бригадиром).

В графі обліку виконаних робіт здобувач освіти докладно записує зміст усіх виконаних робіт і вказує устаткування, яке було використано при виконанні робіт.

Щоденник необхідно тримати в чистоті, записи в ньому робити тільки чорнилом щоденно, в кінці робочого дня, після здачі роботи майстру виробничого навчання або відповідальному працівнику підприємства.

По закінченню виробничого навчання на підприємстві здобувач освіти здає щоденник майстру виробничого навчання.

При необхідності для запису робіт, які виконуються здобувачем освіти, вклеюють або вшивають додаткові аркуші.

ЗАВДАННЯ

Здобувач освіти _____

Який навчається професії _____

повинен пройти виробниче навчання на робочих місцях _____

і виконати у відповідності з навчальною програмою такі роботи:

[illegible]

які виконуються здобувачем освіти

[illegible]

Облік робіт,

[illegible]**які виконуються здобувачем освіти**[illegible]

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з НВР

«Переяслав-Хмельницького ЦПТО»

Ірина СЛЮСАР

«__»__ 2022 рік

ГРАФІК**Перевірки виробничої практики майстром виробничого навчання****Літуна Євгена Віталійовича**

Група №_____

Професія:_____

Рівень кваліфікації:_____

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Назва підприємства	Число, місяць																Відмітка про перевірку

Майстер виробничого навчання**Євген ЛІТУН****ПОГОДЖЕНО****Старший майстер****Олексій ЛОПАТА**

ДЛЯ ПОДАТОК

Blank lined area for notes.